

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 6016200299
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6016200299.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Koľom, so sídlom Hutnícka 1, Košice, proti odporkyni Sociálnej poisťovňa - ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne o nároku na úrazovú rentu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/95/2016-37 zo dňa 11. januára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/95/2016-37 zo dňa 11. januára 2017 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. 11966-10/2015-BA zo dňa 04.12.2015, ktorým podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie úrazovej renty v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 24.05.2007.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe žiadosti navrhovateľa o priznanie úrazovej renty posúdil jeho zdravotný stav posudkový lekár SP, pobočka Rožňava, ktorý v posudku z 26.10.2015 dospel k záveru, že navrhovateľ nie je poškodený na účely § 88 zákona, lebo v dôsledku pracovného úrazu má 0 % mieru poklesu pracovnej schopnosti. Táto lekárska správa bola podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia odporkyne.

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovou lekárkou SP ústredie so sídlom v Poprade, ktorý v posudku zo dňa 18.02.2016 potvrdil závery predchádzajúceho posudku. Po dôkladnom preštudovaní všetkých doložených lekárskejších správ, vrátane vyhodnotenia záverov znaleckého posudku, posudkový lekár konštatuje, že predmetný úraz - ľahký

otras mozgu neovplyvňuje a neovplyvňoval pracovnú schopnosť navrhovateľa pre účely priznania úrazovej renty. Súd porovnal závery posudkových lekárov a závery znaleckej organizácie a dospel k záveru, že medzi nimi nie sú žiadne rozpory. Posudkovi lekári v posudkoch vychádzali okrem lekárskeho správ aj zo záverov vykonaného znaleckého dokazovania. Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa bolo vykonané objektívne, komplexne a vychádza z príslušných odborných lekárskeho nálezov zo znaleckého posudku vyhotoveného 4 znalcami, ktorí posudzovali zdravotný stav navrhovateľa v súvislosti s pracovným úrazom.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250i ods. 2 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal ich náhradu.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie, v ktorom bude zaviazaná doplniť dokazovanie za účelom odstránenia namietaných rozporov. Zároveň si uplatnil náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania podľa pripojeného vyčíslenia.

Nesúhlasí so záverom krajského súdu, že v záveroch posudkových lekárov a záveroch znaleckej organizácie nie sú žiadne rozpory a preto dokazovanie, vykonané v administratívnom konaní, bolo postačujúce pre rozhodnutie vo veci. Má za to, že existencia určitého latentného chorobného stavu nemôže vylúčiť záver, že medzi úrazovým procesom a ním vyvolaným následným chorobným stavom je priama príčinná súvislosť, keď po úraze došlo u navrhovateľa k podstatnému zhoršeniu zdravotného stavu. Znalecká organizácia s vysokou pravdepodobnosťou zohľadnila podiel úrazového procesu pri zdôvodnení bodového hodnotenia. Preto ak nie je súlad medzi odpoveďou znaleckej organizácie na otázku špecifikácie diagnóz spôsobených úrazom na strane jednej a odpoveďami na ďalšie otázky na strane druhej, tento stav môže posúdiť iba znalec s odbornými vedomosťami, a nie posudkový lekár. Navrhovateľ má za to, že ani v administratívnom konaní, ani v konaní pred súdom nebol pred vydaním rozhodnutia presne a úplne zistený skutočný stav veci, keďže nebol vykonaný dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo zakladá odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. c) a d) O.s.p.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že zotrváva na záveroch uvedených vo vyjadrení k opravnému prostriedku, ktorý bol súdu zaslaný ako príloha sprievodného listu č. 12007-15/2016-BA zo dňa 08.03.2016 a navrhuje, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu ako zákonný a vecne správny potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.03.2018 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 83 zákona č. 461/2001 Z. z., poškodený na účely poskytovania úrazových dávok je zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2, ak utrpeli pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania.

Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 461/2001 Z. z., poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len "pokles pracovnej schopnosti") a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. 11966-10/2015-BA zo dňa 04.12.2015, ktorým rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 24. mája 2007, podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nemá nárok na úrazovú rentu. Rozhodnutie bolo vydané na základe lekárskej správy posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava zo dňa 26.10.2015, v ktorej bol prijatý záver, že navrhovateľ nemá v dôsledku pracovného úrazu žiaden pokles pracovnej schopnosti.

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ utrpel dňa 24. mája 2007 pracovný úraz - ľahký otras mozgu, keď ako zamestnanec akciovej spoločnosti Slovenské magnezitové závody, Jelšava pri zostupovaní z rebríka na Lex11-13 ŠP zle dostúpil, stratil rovnováhu a cca z výšky 1,5 m spadol na zem, pričom si udel chrbát, ľavú ruku, ľavú nohu a hlavu. O priznanie úrazovej renty požiadal pôvodne ešte žiadosťou zo dňa 14.09.2010, o ktorej odporkyňa rozhodla rozhodnutím č. 9708-2/2011-BA zo dňa 11.01.2011, ktorým navrhovateľovi nepriznala nárok na úrazovú rentu v dôsledku pracovného úrazu z 24.05.2007, nakoľko posudkový lekár nezistil pokles pracovnej schopnosti v súvislosti s týmto úrazom. Navrhovateľ proti tomuto rozhodnutiu nepodal opravný prostriedok, preto nadobudlo právoplatnosť dňa 15. februára 2011.

Dňa 06.06.2013 si navrhovateľ uplatnil ďalšiu žiadosť o úrazovú rentu z dôvodu pracovného úrazu, ktorý utrpel dňa 24.05.2007. Pretože podľa § 172 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní a zákon č. 461/2003 Z. z. nepovažuje za neodstrániteľný nedostatok podmienky konania skutočnosť, že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil, odporkyňa o novej žiadosti znova rozhodla preskúmaným rozhodnutím tak, že navrhovateľ nemá na úrazovú rentu nárok, pretože nespĺňa zákonné podmienky nároku podľa § 88 zákona o sociálnom poistení. Pred vydaním rozhodnutia rozhodla najskôr dňa 19.06.2013 o prerušení konania z dôvodu, že na Okresnom súde Revúca bolo pod sp. zn. 6Cpr/2/2012 vedené konanie medzi navrhovateľom a jeho zamestnávateľom (v čase pracovného úrazu) o určenie, že poškodenie zdravia navrhovateľa je následkom pracovného úrazu. V konaní súd nariadil znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou - Inštitútom forenzných medicínskych expertíz, s.r.o. Bratislava, ktorá sa mala vyjadriť aj k otázke príčinnej súvislosti medzi stratou zraku navrhovateľa a jeho pracovným úrazom. Následne okresný súd dospel k záveru, že vec nespadá do právomoci všeobecných civilných súdov, ale do právomoci odporkyne, preto konanie zastavil a po právoplatnosti uznesenia vec postúpil odporkyňi na ďalšie konanie.

Pretože znalecká organizácia v záveroch posudku špecifikovala následky pracovného úrazu ako ľahký otras mozgu s následným postkomočným syndrómom a akceleráciou zrakových nervov obojstranne, navrhovateľ v ďalšom konaní požadoval doplnenie dokazovania doplnením vypracovaného znaleckého posudku, čomu nebolo vyhovené a z čoho vyvodzuje aj odvolací dôvod proti rozsudku krajského súdu. Ako odporkyňa, tak aj krajský súd však v odôvodnení svojich rozhodnutí presvedčivo vysvetlili, prečo tomuto návrhu navrhovateľa nevyhoveli a s ich závermi sa stotožňuje aj odvolací súd. Nepovažuje za podloženú námietku navrhovateľa, že posudkoví lekári odporkyne, ktorým zákon zveril lekársku posudkovú činnosť pri výkone sociálneho poistenia, nie sú odborne spôsobilí prijať relevantný záver o poklese schopnosti navrhovateľa vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca v súvislosti s jeho pracovným úrazom, ktorý by pre splnenie podmienky nároku na úrazovú rentu musel byť vyšší ako 40 %. Hlavný problém u navrhovateľa spočíval v tom, že trpel na zrakovú poruchu už pred úrazom (degeneratívne zmeny boli u neho diagnostikované už v roku 1969 a následne v roku 1972, z ktorého bol k dispozícii posledný kompletný nález očnému vyšetrenia pred úrazom). Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním posudkovej lekárky odporkyne, že absenciu zdravotnej dokumentácie, ktorá by zdokumentovala stav už predtým poškodeného zraku navrhovateľa v období pred pracovným úrazom zo dňa 24.05.2007, nie je objektívne možné nahradiť ďalším znaleckým dokazovaním, ktoré navrhuje právny zástupca.

Hoci zdravotný stav navrhovateľa z hľadiska splnenia podmienok nároku na úrazovú rentu bol posudzovaný už na základe jeho prvej žiadosti o úrazovú rentu zo 14.09.2010 so záverom, že nebol preukázaný pokles pracovnej schopnosti v dôsledku pracovného úrazu, odporkyňa aj na základe jeho

ďalšej žiadosti (ktorá bola podaná bez toho, aby sa podstatným spôsobom zmenil skutkový stav) podanej 06.06.2013 vykonala vo veci nové dokazovanie na posúdenie poklesu jeho pracovnej schopnosti; v lekárskej správe posudkového lekára odporkyne z 02.10.2015 po zhodnotení všetkých dostupných lekárskejších vyšetrení vrátane vyšetrení počas jeho hospitalizácie na chirurgickom oddelení NsP Revúca v dňoch od 24.05.2007 do 01.06.2007 (teda bezprostredne po úraze) bol prijatý záver, že slepota nie je následkom poškodenia zdravia pracovným úrazom. Ďalšia lekárska správa bola vypracovaná dňa 26.10.2015 a posudkový lekár v nej zaujal stanovisko, že zo znaleckého posudku aj bez ďalšieho zreteľne vyplýva, že úraz hlavy nebol podstatnou príčinou, ktorá viedla k poškodeniu zraku, tou bol dlhoročný degeneratívny proces. Dňa 18.02.2016 bola inou posudkovou lekárkou odporkyne vypracovaná ďalšia lekárska správa, v ktorej bolo o. i. uvedené, že neurologické vyšetrenie navrhovateľa vykonané počas hospitalizácie na chirurgickom oddelení NsP Revúca v dňoch od 24. mája 2007 do 1. júna 2007 nepotvrdilo závažné neurologické ochorenie, rovnako aj CT vyšetrenie mozgu a lebky zo dňa 24. mája 2007 a kontrolné CT vyšetrenie mozgu zo dňa 28. mája 2007 vykonané MUDr. N. so záverom normálny nález na mozgu a lebke. Aj v tomto posudku bol prijatý záver o miere poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa v dôsledku pracovného úrazu dňa 24.05.2007 0 %. V podrobnostiach odvolací súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý prevzal relevantnú časť tohto posudku do odôvodnenia svojho rozhodnutia.

Tak ako odporkyňa v zmysle § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. nemá povinnosť vykonať všetky navrhované dôkazy, pokiaľ dospeje k záveru, že nie sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu vecí, ani súd nemusí vykonať všetky označené dôkazy (§ 120 O.s.p.). V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so záverom odporkyne, aj krajského súdu, že nebolo potrebné dopĺňať dokazovanie dopracovaním znaleckého posudku, nakoľko jeho obsah umožňoval prijatie záveru, že pracovný úraz hlavy nebol podstatnou príčinou, ktorá viedla k poškodeniu zraku navrhovateľa, nakoľko degeneratívny proces - bilaterálna atrofia nervus opticus bola u neho popisovaná už v roku 1972. Rovnako možno mať za preukázané, že u navrhovateľa nedošlo pri pracovnom úraze dňa 24.05.2007 k takému poškodeniu mozgu, pri ktorom mohlo dôjsť k poškodeniu nervovo-očných centier v záhlavových lalokoch mozgu, alebo k porušeniu zrakových nervov.

Odvolací súd na základe uvedeného zhodne s krajským súdom považuje rozhodnutie odporkyne za zákonné, preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo odporkyňa na ich náhradu nemá zákonný nárok a navrhovateľ nebol v konaní úspešný.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.